

چکیده

بی حسی اپیدورال یکی از روشهای بیهوشی است که ماده بی حس کننده موضعی در فضای اپیدورال تزریق می شود و محل اثر آن روی ریشه های عصبی نخاع می باشد. از جمله داروهای بی حس کننده موضعی بوپیواکائین می باشد که شروع اثر آن در اپیدورال حدود ۲۰-۱۵ دقیقه و طول اثر آن ۲۴۰-۱۲۰ دقیقه می باشد هرچند مدت اثر طولانی دارو قابل توجه می باشد ولی شروع اثر کند دارو ضعف آن محسوب می شود و موجب عدم تمایل متخصص بیهوشی برای استفاده از این تکنیک می شود و باعث معطل شدن تیم جراحی و پرسنل اتاق عمل خواهد شد و همین امر باعث می شود اغلب متخصصین بیهوشی تمایلی برای انجام این تکنیک با این دارو را نداشته باشند

در این مطالعه ۶۴ بیمار که سن بالاتر از ۲۰ سال داشتند و جهت عمل جراحی ارتوپدی اندام تحتانی به بیمارستان بقیةالله در سال ۱۳۷۷ مراجعه کردند به صورت تصادفی double blind مورد تحقیق قرار گرفتند تعداد کل بیماران که ۶۴ نفر بودند به دو گروه ۳۲ تایی تقسیم شدند. گروه اول ۲۰ سی سی بوپیواکائین ۰/۵٪ + ۰/۵ سی سی نرمال سالین و گروه دوم ۲۰ سی سی بوپیواکائین ۰/۵٪ + ۲۵ میلی گرم کتامین با حجم ۰/۵ سی سی جهت انجام بی حسی اپی دورال مورد استفاده قرار گرفت.

پس از آنالیزهای آماری در گروه اول فراوانی جنسی در مردان ۶۰٪ و در زنان ۴۰٪ و سن متوسط ۳۷/۰۷ سال متوسط قد ۱۶۴ سانتیمتر و متوسط وزن ۷۰ کیلوگرم بوده است. در گروه دوم فراوانی جنسی در مردان ۸۰٪ و در زنان ۲۰٪ و سن متوسط ۴۷ سال و

متوسط قد ۱۶۸ سانتیمتر و متوسط وزن ۶۸ کیلوگرم بوده است.

در این مطالعه با توجه به سن، جنس، قد، وزن هیچگونه اختلاف آماری معنی داری بین شروع اثر، طول مدت بی حسی و مقدار مسکن مورد نیاز در ۲۴ ساعت اول بین دو گروه اول و دوم وجود نداشت.

متوسط زمان شروع اثر در گروه اول ۱۵ دقیقه و ۳۰ ثانیه حداقل زمان ۱۰ دقیقه و حداکثر ۲۵ دقیقه و در گروه دوم شروع اثر ۱۱ دقیقه و ۲۰ ثانیه و حداقل زمان ۷ دقیقه و حداکثر ۲۰ دقیقه بوده است. $P = 0.009$ متوسط طول مدت بی حسی در گروه اول ۲۰۶ دقیقه حداقل زمان ۱۴۰ و حداکثر ۲۸۳ دقیقه و در گروه دوم ۳۵۵ دقیقه حداقل زمان ۱۲۳ و حداکثر ۵۵۷ دقیقه بوده است $P = 0.000$.

نیاز به مسکن در ۲۴ ساعت اول بعد از بی حسی در دو گروه بنحو ذیل است:

حدود ۹۳/۳٪ در گروهی که بوپیواکائین گرفته‌اند احتیاج به مسکن داشته‌اند و حدود ۶/۷٪ احتیاج به مسکن نداشته‌اند ولی در گروه کتامین + بوپیواکائین ۶۱/۵٪ احتیاج به مسکن و ۳۸/۵٪ احتیاج به مسکن نداشته‌اند در گروه بوپیواکائین ۳۰/۸٪ احتیاج به پتیدین کمتر از ۵۰ میلی گرم و حدود ۶۹/۲٪ بالاتر از ۵۰ میلی گرم پتیدین نیاز داشته‌اند گروه بوپیواکائین + کتامین ۶۲/۵٪ کمتر از ۵۰ میلی گرم پتیدین و ۳۷٪ بالاتر از ۵۰ میلی گرم پتیدین نیاز داشته‌اند.

قابل ذکر است که با این دوز ۲۵ میلی گرم کتامین هیچگونه عوارضی نظیر نیستاگموس

و عکس العمل اضطراری و افزایش فشار خون دیده نشد.